

Voorjaarsnota 2020

gemeente

Weststellingwerf

gemeente

Weststellingwerf

gemeente

Weststellingwerf

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	4
Voorwoord	5
Actuele ontwikkelingen op hoofdlijnen	6
Financiën op hoofdlijnen	8
Risicoparaagraaf.....	9
Programma 0 Bestuur en Ondersteuning.....	10
Programma 1 Veiligheid	12
Programma 2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat	13
Programma 3 Economie.....	15
Programma 4 Onderwijs.....	16
Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie	18
Programma 6 Sociaal domein	20
Programma 7 Volksgezondheid en Milieu.....	27
Programma 8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing	30
Overzicht Algemene dekkingsmiddelen	32
Overzicht kosten overhead.....	33
Budgettair neutrale wijzigingen.....	35

Voorwoord

Beste leden van de gemeenteraad van Weststellingwerf,

Hierbij bieden wij u de Voorjaarsnota 2020 aan. Deze Voorjaarsnota is anders dan anders en uiteraard heeft dit te maken met de uitbraak van het Corona-virus. Sinds de uitbraak zijn er landelijk en lokaal op tal van vlakken, zoals medisch, economisch en sociaal-maatschappelijk grote onzekerheden. Het is lastig om in deze tijden betrouwbare voorspellingen te doen. Zo ook voor de (financiële) toekomst van onze gemeente.

Met de Voorjaarsnota 2020 passen we de lopende begroting aan op die plekken waar we zien dat dit noodzakelijk is. Met name in het Sociaal domein zien we dat ook dit jaar de uitgaven hoger zijn dan we hadden begroot. Het is een landelijke trend, die we lokaal met onze "Grip op"- projecten proberen te doorbreken. Ondanks onze stevige inzet zien we dat het geen eenvoudige opgave is. We lopen daar uiteraard niet voor weg, maar kunnen niet anders dan constateren dat we van rijkswege te weinig middelen ontvangen om ons voorzieningenniveau in het Sociaal domein op het huidige peil te houden. Vanzelfsprekend ondersteunen we oproepen aan het Rijk, vanuit onder andere de Provincie Fryslân en het samenwerkingsverband P10 (plattelandsgemeenten), om met meer middelen over de brug te komen. Maar of die oproepen ook daadwerkelijk effect sorteren, zal de tijd ons leren. Wel is duidelijk dat we dat we de komende periode, gezamenlijk met u, keuzes zullen moeten maken.

Keuzes, die overigens niet alleen samen zullen hangen met de ontwikkelingen in het Sociaal domein. Ook op het terrein van Ruimte (komst Omgevingswet), Algemene Dekkingsmiddelen (ontwikkeling gemeentefondsuitkering) en Verbonden Partijen (Veiligheidsregio Fryslân, FUMO) zijn er ontwikkelingen, waarvan een financiële impact valt te verwachten. Hoewel we op dit moment de daadwerkelijke impact nog niet met zekerheid kunnen zeggen, achten we het risico groot dat ze ons financiële meerjarenbeeld zullen versommen. De komende periode bereiden wij ons daarop voor en werken we aan voorstellen waarbij we kunnen blijven investeren in onze mooie gemeente en daarbij te streven een sluitend financieel meerjarenbeeld te presenteren in de aankomende programmabegroting.

Collega van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Weststellingwerf.

Actuele ontwikkelingen op hoofdlijnen

Voorjaarsnota op hoofdlijnen toegelicht

1. Corona-pandemie

Sinds begin maart houdt het Corona-virus Nederland in zijn greep. Er zijn nog vele onduidelijkheden, maar de signalen wijzen erop dat het virus nog lange tijd in ons land aanwezig zal zijn. De 1,5-metermaatschappij lijkt de komende maanden, wellicht jaren, het nieuwe normaal te zijn. Om de crisis daar waar mogelijk te beteugelen hebben we zowel het maatregelenpakket vanuit het rijk binnen onze gemeente uitgerold als lokaal maatwerk verricht op onder andere het gebied van belastingen, uitkeringen en zorg. De crisis maakt duidelijk dat we elkaar (inwoners, instellingen en ondernemers) nodig hebben én weten te vinden. We zijn trots op de inzet van eenieder. Uiteraard was de Corona-pandemie niet te voorzien en zal de aanpak van de crisis en uitvoering van maatregelen zijn weerslag hebben op de lopende begroting 2020 én waarschijnlijk de jaren erna. Zodra de effecten zijn te kwantificeren nemen we ze op; de voorjaarsnota komt daarvoor te vroeg. Vandaar dat in het financiële overzicht hier een PM-post voor is opgenomen.

2. Sociaal domein laat landelijk – en ook in Weststellingwerf – nog forse tekorten zien

Het landelijk beeld ten aanzien van de tekorten op het sociaal domein is ook in Weststellingwerf terug te zien. We sturen bij met de “Grip op” projecten en kijken of er nog een schepje bovenop kan. Daarnaast stellen we ons net als de Provincie op het standpunt dat het Rijk met extra middelen over de brug moet komen. Helaas is dat nog geen realiteit.

Bij het opstellen van het meerjarig financieel perspectief adviseert de Provincie ons om de “stelpost uitkomst onderzoek jeugdzorg” ad 450.000 euro vanaf 2022 niet langer structureel op te nemen, vanwege het onzekere karakter daarvan. Voor het lopende begrotingsjaar en 2021 is de bijdrage wel zeker.

3. Herijking gemeentefonds uitkering uitgesteld

Onze belangrijkste inkomstenbron (bijna 45 miljoen euro in 2019) is de gemeentefondsuitkering. Het verdelingssysteem van de gemeentefondsuitkering is met vele verdelingsmaatstaven complex. De VNG wil graag naar een eenvoudiger systeem. Het eerste voorstel dat is uitgewerkt leidde begin dit jaar echter tot veel commotie omdat met het eenvoudiger systeem ook forse herverdelingseffecten zouden ontstaan. De herijking wordt daarom even uitgesteld. Men gaat weer terug naar de tekentafel. Uiteraard zullen we de vorderingen en eventuele (positieve of negatieve) effecten voor de gemeente Weststellingwerf nauwlettend in de gaten houden.

4. Klimaat en Duurzaamheid

De komende jaren ligt er een enorme opgave om Nederland duurzaam te maken. De ambities zijn groot en de tijd is kort. Zo moeten rijk, provincies, gemeenten en waterschappen in 2020 klimaat bestendig en “water robuust” handelen hebben vastgelegd in hun beleid en moeten gemeenten voor 2021 onder andere voor elke wijk een warmteplan opstellen. Voor een aantal maatregelen heeft het Rijk in het kader van het klimaatakkoord middelen ter beschikking gesteld.

Hoewel het uitgangspunt is om, vanwege de Corona-crisis, geen nieuw beleid in ons meerjarenperspectief op te nemen, zullen we hier op het gebied van klimaat en duurzaamheid van af (moeten) wijken en een aantal activiteiten (inclusief dekking) opnemen.

5. Invoering omgevingswet

Het Rijk heeft de invoering van de omgevingswet tot een nader te bepalen tijdstip uitgesteld. Nadrukkelijk is aangegeven dat het niet gaat om afstel. In de omgevingswet worden de wet- en regelgeving voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water gebundeld en is het de bedoeling om het aanvragen van vergunningen te vereenvoudigen. Het traject tot invoering leidt bij veel gemeenten, zo ook de onze, tot fors aanvullende werkzaamheden met name op het vlak van het Digitaal Stelsel (loket). Ondanks het uitstel zullen ook wij er voor moeten zorgen dat de basis tijdig op orde is.

6. Ruimtelijk Domein

De financiële dekking van de dynamische investeringsagenda (deels terugkomend in de Regiodeal projecten) is met het vervallen van de terugbetalingsverplichting Precariobelasting én de rijksbijdrage aan de Regiodeal een stuk dichterbij gekomen. Hoe hier concreet invulling aan kan en zal worden gegeven, ook in het licht van de onzekerheid van de Corona-crisis, zal de komende periode moeten worden bekeken.

Daarnaast is vorig jaar de grondexploitatie Lindewijk voortgezet met fase 2. Het is de opgave om zo veel als mogelijk dit jaar te komen met een verdere uitwerking voor dit deelgebied. Het is de insteek om het plan vorm te geven binnen de huidige financiële kaders. Het is belangrijk om daarbij oog te hebben voor de onzekerheden en financiële risico's, die per definitie bestaan rondom een grondexploitatie; zeker nu!

7. Regiodeal continueert bestuurlijke samenwerking in Zuidoost Friesland

Nu de Streekagenda in de afrondende fase terecht is gekomen zijn we content met het feit dat we samen met de gemeenten Ooststellingwerf, Opsterland, Heerenveen, Smallingerland, het Wetterskip en de provincie Friesland de samenwerking in onze regio Zuidoost Friesland voortzetten. Onderdeel van deze samenwerking is de Regiodeal Zuidoost Friesland. Een samenwerking met het Rijk waarbij zij net als de Regio 15 miljoen investeren tot 2024. De regiodeal is gebaseerd op onze aanvraag "vitaal en veerkrachtig Zuidoost" waarbij zowel vitale kernen als het veerkrachtige landschap centraal staan. In deze Voorjaarsnota nemen we de noodzakelijke plankosten (binnen programma 6) op voor het in goede banen leiden van de Regiodeal. Overigens komt de Regiodeal vanwege haar integrale en algemene karakter in meer programma's terug, namelijk in:

- Programma 2: Fietspad Beekdal Linde;
- Programma 3: Centrum ontwikkeling Wolvega (link met project Bestemming Wolvega);
- Programma 6: Bestemming Wolvega;
- Programma 8: Project Zuidelijke Poort, dat de projecten Rottige Meente én project Driewegsluis omvat;
- Daarnaast zullen er verschillende projecten van het Wetterskip uitgevoerd worden binnen de gemeente Weststellingwerf.

In de begroting 2021-2024 of via separate kredietvoorstellen maken we een verdere financiële vertaling van de projecten.

8. Vanaf 2021 geeft college zelf rechtmatigheidsverklaring af

Met ingang van 2021 moet het college een rechtmatigheidsverantwoording afleggen over de rechtmatigheid van de jaarrekening. De accountant krijgt hierdoor een andere rol en zal vanaf het boekjaar 2021 geen oordeel meer geven over de rechtmatigheid in zijn controleverklaring. U ontvangt dit voorjaar hier een apart voorstel over.

Financiën op hoofdlijnen

Financieel overzicht

In dit hoofdstuk vatten we in één oogopslag het financiële effect van alle ontwikkelingen uit deze Voorjaarsnota samen. De bijstelling van de programmabegroting 2020 laat een verslechtering van grofweg € 2,1 miljoen zien bovenop het vooraf verwachte tekort van € 0,5 miljoen voor 2020. Kortom als we geen actie ondernemen, koersen we af op een negatief resultaat van € 2,6 miljoen in 2020. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de toenemende kosten in het Sociaal domein. Dit lijkt een structureel karakter te hebben.

Het spreekt welhaast voor zich dat we dit geprognosticeerde tekort niet zomaar kunnen en willen accepteren. De verwachtingen die we in deze Voorjaarsnota hebben opgenomen, zullen we in de komende periode dan ook daar waar mogelijk proberen om te buigen. Het exacte effect van de maatregelen weten we nu nog niet, dus hebben we dat als PM-post opgenomen.

We gaan de komende periode hard aan de slag om meer grip te krijgen op de kosten. Op basis hiervan is de opdracht gegeven om met voorstellen voor maatregelen binnen het Sociaal domein te komen om de budgetoverschrijdingen de komende jaren te minimaliseren. Wij komen bij u terug met voorstellen voor maatregelen op de onderwerpen: Leerlingenvervoer, Grip op WMO en Grip op Jeugd. In programma 4 en 6 gaan we op de problematiek nader in.

+ = voordeel - = nadeel

Voorjaarsnota

Eindtotaal per programma	2020
Stand bij programmabegroting 2020	-814.000
Wijziging septembercirculaire 2019	316.000
Beginstand voorjaarsnota 2020	-498.000
Mutaties voorjaarsnota:	
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	-40.000
Programma 1 Veiligheid	
Programma 2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat	-36.000
Programma 3 Economie	
Programma 4 Onderwijs	-95.600
Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie	-113.000
Programma 6 Sociaal domein	-1.816.000
Programma 7 Volksgezondheid en Milieu	-90.000
Programma 8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke vernieuwing	-40.000
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	164.000
Overzicht Overhead	-16.000
Overzicht Onvoorzien	
Eindtotaal programma's	-2.082.600
Stand 2020 na voorjaarsnota	-2.580.600

Bedragen zijn nog exclusief de mutaties gemeentefonds en VRF

Risicoparagraaf

Risicoparagraaf

In deze Voorjaarsnota nemen we pas aanpassingen van de begroting 2020 op als ze noodzakelijk zijn én we de bijbehorende bedragen (nagenoeg) zeker weten. Als we het bedrag niet zeker weten dan nemen we de ontwikkeling in deze paragraaf op. Dat doen we ook voor ontwikkelingen die op ons afkomen na 2020. Daarvan weten we nu vaak nog niet wat het exacte effect (belangrijke reden om nu geen meerjarenperspectief op te stellen) zal zijn, maar vinden we het wel belangrijk u nu al mee te nemen in de ontwikkelingen die op ons af lijken te komen.

Financiële impact Corona-maatregelen

We volgen als gemeente de richtlijnen vanuit Den Haag over de 8 economische maatregelen waar het gaat om de ondersteuning van ondernemers die in financiële problemen zijn gekomen. Zo is de gemeente verantwoordelijk voor de Tijdelijke noodmaatregel voor zelfstandig ondernemers, waarvan de uitvoering is belegd bij het Bureau Zelfstandigen Fryslân.

In zijn algemeenheid kan worden geconstateerd dat we betalingen zoveel als mogelijk willen laten doorlopen. Dat is ook mogelijk als er bijvoorbeeld voorschotsubsidies worden gegeven. Vooral nog is het besluit dat we deze voorschotten gewoon blijven betalen en dat we in een later stadium gaan kijken op welke wijze we willen omgaan met de afrekening van deze subsidies.

Ook kunnen en zullen inkomstenstromen van onze gemeente worden beïnvloed. We zullen waarschijnlijk minder toeristen ontvangen en ook minder sporters en zwemmers in onze sporthallen respectievelijk zwembaden mogen verwelkomen. We houden bij wat de financiële effecten zijn, maar kunnen, zoals u zult begrijpen, nu nog geen bedrag afgeven. In de Najaarsnota zal hier meer zicht op zijn.

Impact op Lange Termijn Agenda (LTA) door Corona-maatregelen

Eind 2019 is met de fractievoorzitters afgesproken om de LTA, die maandelijks aan hen ter informatie wordt aangeboden, te actualiseren. Dat proces is in april afgerond en de opgeschoonde versie van de LTA is op 16 april 2020 door de gemeentesecretaris aangeboden. Er is samenhang tussen de 41 bestuurlijk maatschappelijke opgaven van het Collegeprogramma en de LTA. Ook qua prioritering en planning. De Corona-crisis werpt een ander licht op de nieuwe planning zoals die in de geactualiseerde LTA was opgenomen. Wij hebben op 16 april 2020 de fractievoorzitters de stukken gestuurd over de aan te passen planning van onderwerpen op de LTA, die als gevolg van de Corona-crisis in de vertraging zijn gekomen.

Herijking Gemeentefonds

Het huidige verdeelsysteem dat ten grondslag ligt aan onze Gemeentefondsuitkering is best wel complex. Er zijn tientallen maatstaven die bepalen wat de uiteindelijke bijdrage uit de algemene uitkering wordt. Met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) als trekker is de afgelopen tijd gewerkt aan een eenvoudiger model. Hoewel de eenvoud is gevonden leidde het nieuwe model tegelijkertijd tot een herverdeeleffect. Meer dan een herijking van de systematiek dus. Per saldo leidde het nieuwe model ertoe dat grote(re) steden c.q. gemeenten meer geld kregen en kleinere gemeenten geld moesten inleveren. Deze ontwikkeling leidde tot protesten en heeft er in ieder geval voor gezorgd dat men terug naar de tekentafel is gegaan. Over de uitkomst is nog veel onzekerheid.

Uitzettingen verbonden partijen

Enkele verbonden partijen hebben onlangs hun meerjarenbeeld gepresenteerd. Door de bank genomen is het financiële beeld negatief. Met name bij de Veiligheidsregio ziet het ernaar uit dat we bij het opstellen van de begroting 2021-2024 forse extra bedragen zullen moeten opnemen.

Loon- en prijsontwikkeling

In de richtlijnen voor de begroting 2021-2024 gaan we ervan uit dat er een stevige loonontwikkeling (3,5%) en matige prijsontwikkeling (1,5%) zal zijn. We hebben ons daarbij gebaseerd op ramingen en modelmatige analyses van voor de Corona-crisis. Niet uit te sluiten valt dat de percentages in werkelijkheid (compleet) anders zullen zijn. Het meerjarige effect bepalen we bij het opstellen van de begroting 2021-2024.

Programma 0 | Bestuur en Ondersteuning

Programma 0 | Bestuur en Ondersteuning

Portefeuillehouder(s)	Van de Nadort, Jongebloed en Hoen
Organisatie	Dienstverlening, Bestuur en Organisatie

Taakvelden

- Bestuur
- Burgerzaken

Actuele ontwikkelingen en trends

Dienstverlening op orde

Onze basis dienstverlening is op orde. In de verantwoording over 2019 staan de positieve resultaten van de monitoring op deze beleidsindicatoren. Er is vanwege de corona-crisis nu geen zekerheid te geven of het nieuwe beleidsplan dienstverlening 2021 -2024 nog dit jaar kan worden aangeboden aan de raad.

Bekendmakingen en besluiten

Als gevolg van de corona-crisis loopt het proces van de introductie van de wekelijkse Westwijzer en de vernieuwde bekendmaking van de collegebesluiten iets vertraging op. Wij constateren deze vertraging ook voor de initiatieven vanuit de dorpen/samenleving. Dat ligt in dit voorjaar ook even stil. Daarentegen is de introductie van de digitale besluitvorming van de collegebesluiten in I-babs vanwege de corona-crisis juist naar voren gehaald.

Inrichting werkplekken

Het thuiswerken heeft het anders omgaan met en inrichten van de (kantoor) werkplekken in een stroomversnelling gebracht. Dat het investeringskrediet daarvoor al in de begroting was opgenomen komt goed van pas. De 1,5 meter afstand zal de nodige creativiteit vragen voor het gebruik en de inrichting van onze kantoren, werk- en vergaderruimten.

Exploitatie

+ = voordeel - = nadeel

Voorjaarsnota

Programma 0 Bestuur en ondersteuning	2020
Lasten	
<u>Taakveld</u>	
Bestuur	0
<i>Boek 75 jaar bevrijding</i>	-40.000
Totaal lasten	-40.000
Totaal programma 0	-40.000

Toelichting exploitatie

Bestuur

75 jaar bevrijding

In het kader van 75 jaar bevrijding van Weststellingwerf op 12 en 13 april 2020 is het initiatief ontstaan om een verhalenboek van tien lokale, bijzondere en waargebeurde verhalen samen te stellen inclusief aandacht voor het Stellingwerfs. Daarbij het idee om dit boek als verrassing rondom het paasweekend van 12/13 april 2020 aan te bieden aan de inwoners. Daarom is in de openbaarheid hierover vooraf geen bekendheid gegeven. De eenmalige extra kosten voor dit verhalenboek maken, drukken en verspreiden zijn € 40.000.

Programma 1 | Veiligheid

Programma 1 | Veiligheid

Portefeuillehouder(s)	Van de Nadort
Organisatie	Dienstverlening, Bestuur en Organisatie

Taakvelden

- Crisisbeheersing en brandweer
- Openbare orde en veiligheid

Actuele ontwikkelingen en trends

De raad heeft het beleidsplan Integrale Veiligheid 2020 - 2023 vastgesteld in maart 2020. We werken nu aan enkele uitvoeringsplannen. Ook kijken we naar de (eventueel nieuwe) beleidsindicatoren waarop gemonitord gaat worden. De Corona-crisis heeft forse impact op de dagelijkse werkzaamheden van het team openbare orde en veiligheid.

Exploitatie

Bijstelling van de budgetten begroting 2020 is niet nodig. In de risicoparagraaf is de verwachte (forse) stijging van de bijdrage aan de Veiligheidsregio Fryslân per 2021 benoemd.

Programma 2 | Verkeer, Vervoer en Waterstaat

Programma 2 | Verkeer, Vervoer en Waterstaat

Portefeuillehouder(s)	Jongebloed en Rijkers
Organisatie	Ruimte, Gemeentewerf

Taakvelden

- Openbaar vervoer
- Economische havens en waterwegen
- Openbaar groen en (openlucht) recreatie (in de openbare ruimte)
- Verkeer en vervoer
- Recreatieve havens
- Parkeren (geen lasten en baten)

Actuele ontwikkelingen en trends

Onderhoud wegen

Zoals ook benoemd in de jaarrekening 2019 zien wij voor onze (asfalt)wegen in met name het westelijke veengebied van onze gemeente versneld schades ontstaan door de droge perioden van de afgelopen jaren. Om een inschatting te kunnen maken waar het risico op het ontstaan van schades groot is, is met een onderzoek in kaart gebracht waar zich veen bevindt en wat de laagdikte hiervan is. Ook de aanwezige grondwaterstand is hierbij in beeld gebracht. Op basis van deze uitkomsten stellen we in 2020 een plan van aanpak op hoe we met deze schades om willen gaan. Dan zal ook meer zicht komen op de financiële gevolgen.

Lindewijk

Een groot deel van de Lindewijk (fase 1) is woonrijp en vanaf 1 januari 2020 financieel overgedragen van de projectorganisatie 'Lindewijk' naar de beheerorganisatie. De feitelijke werkzaamheden worden per 1 mei onder regie van de eigen dienst uitgevoerd. Voor het beheer van de openbare ruimte zijn voor de disciplines verhardingen, groen, spelen, verlichting, kunstwerken (bruggen) en gladheidsbestrijding de kosten berekend. In de begroting is de dekking van deze beheerkosten al opgenomen.

Fietspad Beekdal Linde in Regiodeal

In een bestuurlijk overleg met Gedeputeerde Staten van Provincie Fryslân en Dagelijks Bestuur van Wetterskip Fryslân is afgesproken dat de start van de realisering van de tweede fase fietspad Beekdal Linde de tweede helft van 2020 plaatsvindt. De uitvoering vindt plaats onder verantwoordelijkheid van de projectleider gebiedsontwikkeling Beekdal Linde vanuit de provincie. Wanneer het projectplan gereed is, zal uw raad worden gevraagd krediet beschikbaar te stellen. Door deze termijn van uitvoering kan dit project ook worden opgevoerd als Quick Win project in het kader van de Regiodeal Zuid Oost Friesland. Ingezet wordt op een bijdrage van € 300.000 vanuit de regiodealgelden.

Voor de derde fase wordt u separaat gevraagd krediet beschikbaar te stellen voor de aankoop van grond door de grondcommissie van de gebiedscommissie Beekdal Linde. Ook deze uitvoering vindt plaats in het kader van de gebiedsontwikkeling onder verantwoordelijkheid van de projectleider gebiedsontwikkeling Beekdal Linde. Zodra die planning bekend is, zullen we ook voor de uitvoering van de derde fase een kredietaanvraag aan u voorleggen.

Veenweide

De programmaorganisatie Veenweide, opgezet door de provincie Fryslân, Wetterskip Fryslân en natuur- en landbouworganisaties krijgt steeds meer vorm. Vanuit de Veenweidegemeenten wordt een medewerker toegevoegd om ook de positie van de gemeenten daarin te borgen. Bestuurlijk vertegenwoordigt de gemeente De Fryske Marren de 10 betrokken gemeenten vanuit het Berstjoerlik Oerlis Feangreide (BOF), die op zijn beurt weer wordt gevoed door de wethouders van de 10 betrokken gemeenten in een Bestuurlijk Overleg Gemeenten (BOG). Er wordt een Uitvoeringsprogramma 2020-2030 opgesteld. Wij zullen u informeren welke wijze van betrokkenheid van de afzonderlijke gemeenteraden wordt beoogd op dit plan.

Groote Veenpolder is in het Veenweideprogramma aangewezen als zogenaamd '*kansrijk gebied*'. Dat leidt er bijvoorbeeld toe dat er een pilot wordt gedaan over de effectiviteit van de hoogwatervoorziening voor o.a. de funderingen.

Zand- en schelpenpaden

Op dit moment wordt gekeken hoe we de zand- en schelpenpaden op een acceptabel onderhoudsniveau kunnen houden in verband met de bereikbaarheid voor omwonenden. We komen hier mogelijk op terug in de Najaarsnota 2020.

Exploitatie

+ = voordeel - = nadeel

Voorjaarsnota

Programma 2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat		2020
Lasten		
<u>Taakveld</u>		
Verkeer en vervoer		
<i>Woonrijp maken De Toekomst Steggerda</i>		
		-36.000
Totaal Lasten		-36.000
Totaal programma 2		-36.000

Toelichting exploitatie

Verkeer en vervoer

Woonrijp maken De Toekomst te Steggerda

In 2007 is met een projectontwikkelaar een exploitatieovereenkomst gesloten voor de ontwikkeling van voormalig melkfabriek terrein De Toekomst te Steggerda. Op grond van deze overeenkomst is de ontwikkelaar verplicht om het gebied woonrijp te maken. Recent zijn wij geconfronteerd met het feit dat de onderneming van de ontwikkelaar geliquideerd is en het project nog niet woonrijp opgeleverd is. De gemeente zal nu vooreerst deze onvoorziene werkzaamheden voor haar rekening nemen om het project af te ronden. De kosten ad. € 36.000 voor het woonrijp maken; straatwerk, groeninrichting en openbare verlichting kunnen niet binnen de bestaande budgetten worden opgevangen.

Programma 3 | Economie

Programma 3 | Economie

Portefeuillehouder(s)	Van de Nadort en Hoen
Organisatie	Ruimte, Dienstverlening, Bestuur en Organisatie

Taakvelden

- Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
- Economische ontwikkeling
- Economische promotie
- Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Actuele ontwikkelingen en trends

Kermissen

Door het Corona-virus is de voorjaarskermis niet doorgegaan. Het is nu nog niet te zeggen of de najaarskermis wel door kan gaan. Per kermis ontvangen we een vergoeding van € 6.500.

Centrum ontwikkeling Wolvega

In september 2019 zijn wij het proces gestart voor een centrumvisie voor Wolvega en een actuele detailhandelsvisie voor de gemeente. Dit project is opgenomen in het dynamische investeringsprogramma. In uw vergadering van maart 2020 heeft u een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld van € 400.000. Inmiddels is de projectorganisatie bemenst en zijn de eerste onderzoeken (passantenonderzoek en bewonersonderzoek) uitgevoerd. De resultaten daarvan zijn in mei beschikbaar. De zoektocht naar een bureau dat de gevraagde visies moet maken is gestart en de gunning hiervan is in mei. De WOW heeft als ondersteuning een centrummanager ingehuurd. Wij hebben besloten 50% van de kosten daarvan te vergoeden.

Als onderdeel van de Friese Retailaanpak hebben wij bij de provincie een subsidieverzoek ingediend. Deze subsidie willen wij gebruiken om de samenwerking tussen de partijen (gemeente, ondernemers en vastgoed) vorm te geven en te verbeteren.

Bedrijventerreinen

Onderhandelingen die in 2019 zijn gevoerd over de verkoop van percelen bedrijventerrein zullen met enige vertraging in 2020 worden afgerond. Wij hebben nog regelmatig contacten met bedrijven die op zoek zijn naar een bedrijfslocatie. Of het Corona-virus een nadelig effect heeft op het kunnen afronden van deze onderhandelingen is nu nog niet te zeggen.

Bedrijfsbezoeken.

Door het Corona-virus zijn er vanaf maart geen bedrijfsbezoeken meer geweest. Wel hebben wij constant contact met onze ondernemers om te horen hoe het gaat en of wij als gemeente nog iets kunnen doen. Deze werkwijze zullen we waarschijnlijk gedurende heel 2020 moeten voortzetten.

Investeringen

Centrumontwikkeling Wolvega: krediet van € 400.000. Reeds besloten door raad.

Programma 4 | Onderwijs

Programma 4 | Onderwijs

Portefeuillehouder(s)	Hoer
Organisatie	Sociaal domein

Taakvelden

- Onderwijsbeleid en leerlingzaken
- Onderwijshuisvesting
- Openbaar basisonderwijs

Actuele ontwikkelingen en trends

Voor het onderwijs heeft de coronacrisis een grote impact. De sluiting van de scholen en kinderopvang vraagt veel inzet en creativiteit. Ook is er op een aantal onderwerpen financieel een gevolg. Wat deze gevolgen zullen zijn is nu nog niet concreet uit te werken, maar dit lijkt vooralsnog beperkt van omvang. Er zijn effecten te verwachten voor:

- Leerlingenvervoer
- Onderwijsachterstandenbeleid
- Huisvesting

Exploitatie

+ = voordeel - = nadeel

Voorjaarsnota

Programma 4 Onderwijs	2020
Lasten	
<u>Taakveld</u>	
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	
<i>Logopedie gaat via OAB</i>	20.000
<i>Leerlingenvervoer</i>	-123.500
<i>Maatregelen leerlingvervoer</i>	+/- P.M.
Onderwijshuisvesting	
<i>Gevolgen verkoop Multisteck</i>	56.500
Totaal lasten	-47.000
Baten	
<u>Taakveld</u>	
Onderwijshuisvesting	
<i>Gevolgen verkoop Multisteck</i>	-48.600
Totaal baten	-48.600
Totaal programma 4	-95.600

Toelichting exploitatie

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Leerlingenvervoer

Het recht op leerlingenvervoer is in de wet vastgelegd. Als leerlingen door hun zorgbehoefte een speciale school bezoeken, kunnen ouders leerlingenvervoer aanvragen. Waar mogelijk maken ze gebruik van openbaar vervoer. Als dat niet lukt, kiezen ouders en/of verzorgers zelf een taxivervoerder.

Na de invoering van Passend onderwijs (2014) zien we vanaf 2017 een landelijke toename van het aantal leerlingen dat gebruik maakt van het leerlingenvervoer. In Weststellingwerf is tussen 2017 en 2019 het aantal leerlingen voor leerlingenvervoer toegenomen met 34%. Deze versnelde toename komt doordat in het Passend onderwijs, in de afgelopen jaren, meer aandacht is gekomen voor specifieke doelgroepen. Hierbij valt te denken aan hoogbegaafdheid en Autisme Spectrum Stoornis (ASS). Deze groeiende groep leerlingen maakt daarvoor gebruik van een specifiek onderwijsaanbod in de regio. Dit betekent, naast meer leerlingen, grotere afstanden voor leerlingenvervoer. Het budget leerlingenvervoer is door de toename van het aantal leerlingen dat gebruik maakt van het leerlingenvervoer niet langer toereikend.

Er is een financiële bijstelling voor leerlingenvervoer nodig van € 337.500 naar € 461.000.

Preventieve logopedie

Een goede beheersing van de spraak en taal draagt bij aan een goede start in groep drie van het basisonderwijs. Vroegtijdig signaleren en diagnosticeren van spraak en taalproblematiek kan stagnatie van het leerproces in het basisonderwijs voorkomen. In Weststellingwerf is er daarom preventieve logopedie. Het is gericht op de voor- en vroegschoolse periode (2-6 jarigen), de taalgevoelige periode. Jaarlijks worden alle peutergroepen geobserveerd en hebben alle vijf-jarigen een logopedische screening. Mocht behandeling nodig zijn dan kunnen ouders zelf een afspraak maken met een logopedist.

Vanuit Onderwijsachterstandenbeleid draagt de gemeente zorg voor het vroegtijdig signaleren, en waar mogelijk voorkomen van de gevolgen van achterstanden op het gebied van de spraak- taalontwikkeling. Binnen programma 4 is preventieve logopedie een afzonderlijke post. Gezien de doelstelling kan de uitvoering en bekostiging worden ondergebracht bij OAB. Dit levert een positief effect op van €20.000.

Onderwijshuisvesting

Exploitatiekosten Multisteck

Eind 2019 is het voormalig schoolgebouw MFC Multisteck verkocht. Hierdoor zullen de geraamde exploitatie kosten (zoals onderhoud, nuts, verzekeringen en eigenaarlasten) per 2020 vervallen ten gunste van het rekeningssaldo. De geraamde inkomsten (materiële instandhoudingsvergoeding en huren) zullen ook komen te vervallen. Per saldo heeft dit een klein voordelig effect op het rekeningssaldo 2020.

Programma 5 | Sport, Cultuur en Recreatie

Programma 5 | Sport, Cultuur en Recreatie

Portefeuillehouder(s)	Hoer en Jongebloed
Organisatie	Sociaal domein, Ruimte, Gemeentewerf

Taakvelden

- Openbaar groen en (openlucht) recreatie
- Cultureel erfgoed
- Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
- Media
- Musea
- Sportaccommodaties
- Sportbeleid en activering

Actuele ontwikkelingen en trends

Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Het Toeristisch Investeringsfonds (in de begroting Promotieplan Recreatie en toerisme) wordt gevuld vanuit de opbrengsten van de toeristenbelasting. Vanwege de Corona-crisis hebben de ondernemers van verblijfsaccommodaties uitstel van betaling gekregen voor de toeristenbelasting. Hierdoor zullen deze inkomsten pas later in het jaar binnenkomen. De projecten en activiteiten die betrekking hebben op de promotie van recreatie en toerisme in de gemeente moeten wel gewoon doorgaan, want het is van belang dat alles op orde is op het moment dat de gemeente weer bezoekers kan ontvangen.

Sportbeleid en activering

De sportsector wordt hard geraakt in de huidige Corona tijd. De uitvoering van het buurtsportwerk loopt anders dan gepland; verenigingen lopen inkomsten mis door kantines die niet worden gebruikt, evenementen mogen niet doorgaan en lidmaatschappen worden opgezegd. Tegelijkertijd mist de gemeente ook inkomsten vanuit dat taakveld. Daarnaast is het de vraag wanneer de actieplannen van het lokaal sportakkoord uitgevoerd kunnen worden.

Kunst en Cultuur

De kunst en cultuur sector wordt hard getroffen door de Corona-crisis. Zo zijn diverse culturele instellingen gesloten en kunnen er geen uitvoeringen, presentaties en repetities worden gehouden. Ook het cultuur-educatieve programma muziekonderwijs wordt hard getroffen door de crisis. De huidige ontwikkelingen benadelen de uitvoering binnen de culturele sector in grote mate. Afhankelijk van de duur van de crisis kan dit ook de liquiditeitspositie van de cultuurinstelling verslechteren.

Exploitatie

+ = voordeel - = nadeel

Voorjaarsnota

Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie		2020
Lasten		
<u>Taakveld</u>		
Sportaccommodaties		
<i>Kantine De Steense</i>		-93.000
Sportbeleid en activering		
<i>Lokaal sportakkoord (zie ook alg.dekking middelen)</i>		-20.000
<i>Buurtsportcoaches</i>		-40.000
Totaal lasten		-153.000
Baten		
<u>Taakveld</u>		
Sportbeleid en activering		
<i>Cofinanciering buurtsportcoaches</i>		40.000
Totaal baten		40.000
Totaal programma 5		-113.000

Toelichting exploitatie

Sportaccommodaties

Sportkantine De Steense

Er zijn extra kosten voor 2020 van € 93.000, dit is op jaarbasis € 113.000. Tegenover deze kosten staan inkomsten van de kantine. Omdat de inkomsten sterk kunnen wisselen en we op dit moment nog te weinig structurele ervaringscijfers hebben, nemen wij deze inkomsten nu niet op.

Sportbeleid en activering

Uitbreiding Buurtsportwerk

Voor sportstimulering is een uitbreiding van 1,0 fte gerealiseerd bij Buurtsportwerk. Vanuit de regeling brede combinatiefunctionarissen wordt 40% van deze kosten vergoed vanuit de overheid (reeds binnen bij het gemeentefonds), de overig 60% wordt gedekt vanuit diverse schoolbesturen. De uitbreiding heeft gevolgen voor de begroting van 2020. In de huidige begroting is een budget opgenomen van € 244.000 exclusief btw dat gefactureerd wordt door Sport Fryslan. Dit moet verhoogd worden naar € 284.000 conform de beschikking die op 12 december 2019 is opgesteld. Dit extra budget is bedoeld voor projectcoördinatie en uitvoering, activiteitenbudget en huisvestingskosten. Hiertegenover staat een cofinanciering door diverse schoolbesturen. We stellen de raad daarom voor om het subsidieplafond te verhogen tot € 284.000,-.

Lokaal sportakkoord

Het lokaal sportakkoord is in 2019 gerealiseerd. Hiervoor ontvangt de gemeente in totaal € 40.000 verspreid over de jaren 2020 en 2021 vanuit de overheid. Dit bedrag moet nog opgenomen worden in de begroting. Het bedrag zal gebruikt worden voor activiteiten voor het lokaal sport akkoord. Wij nemen deze inkomsten op onder de Algemene dekkingsmiddelen. Daarmee leiden deze uitgaven niet tot een uitzetting van de begroting.

Programma 6 | Sociaal domein

Programma 6 | Sociaal domein

Portefeuillehouder(s)	Rijkers en Zonderland
Organisatie	Sociaal domein

Taakvelden

- Samenkracht en burgerparticipatie
- Arbeidsparticipatie
- Begeleide participatie
- Geëscaleerde zorg 18+
- Inkomensregelingen
- Maatwerkdienstverlening 18+
- Maatwerkdienstverlening 18-
- Maatwerkvoorzieningen (Wmo)
- Wijkteams
- Geëscaleerde zorg 18-

Actuele ontwikkelingen en trends

Gevolgen van de corona-crisis

BUIG

Het kabinet heeft economische maatregelen genomen om banen en inkomens te beschermen en de gevolgen van de corona-crisis voor zzp'ers, mkb-ondernemers en grootbedrijven te beperken. Dit zijn de regelingen waar de meeste ondernemers op dit moment gebruik van maken:

- Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)
- Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren COVID-19 (TOGS)
- Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid (NOW)

Van bovenstaande regelingen voeren wij als gemeente de Tozo uit. Zelfstandigen kunnen maximaal drie maanden inkomensondersteuning ontvangen en een lening voor een bedrijfskapitaal aanvragen van maximaal € 10.157 .

Wij hebben de uitvoering voor de bijstand voor zelfstandigen uitbesteed aan Bureau Zelfstandigen Fryslân (dit is een onderdeel van gemeente Leeuwarden). De uitvoering van de Tozo regeling ligt hierdoor ook bij Bureau Zelfstandigen Fryslân. Voor de uitkeringskosten van de Tozo hebben wij van het rijk in maart 2020 een voorschot ontvangen. Na afloop van dit jaar moet iedere gemeente zich verantwoorden over de werkelijke uitgaven. Voor de vergoeding van de uitvoeringskosten geldt een vast bedrag per besluit op een aanvraag.

Inkomensregelingen

De verwachting is dat meer inwoners een beroep zullen doen op de bijstand. Een deel van de groep inwoners die hun baan verliest heeft recht op een uitkering op grond van de Werkloosheidswet (WW). Zij zullen nog niet gelijk een beroep doen op de bijstand. Hierdoor neemt mogelijk de instroom in de bijstand pas later toe. Inwoners die recent uit de uitkering zijn gestroomd en hun baan verliezen hebben vaak nog geen WW-rechten opgebouwd en doen al eerder een beroep op de bijstand. Door de toename in de bijstand doen waarschijnlijk ook meer inwoners een beroep op de bijzondere bijstand.

De afgelopen jaren hadden we voldoende budget voor de Inkomensregelingen en stelden we het budget bij op basis van realisatiecijfers. Gezien de ontwikkelingen rond corona kunnen we hier op dit moment nog geen inschatting van maken. Bij de najaarsnota is hier meer duidelijkheid over.

Jeugd

Door de corona-crisis zien we een aantal risico's voor het budget jeugd:

- Mogelijk meer hulpvragen. De situatie die door de corona-crisis is ontstaan, heeft veel invloed op gezinnen. Daarnaast wordt de hulp nu in veel gevallen op een alternatieve manier verleend, waarbij het de vraag is of dit altijd voldoende is. Wanneer de reguliere hulpverlening weer opgestart kan worden, verwachten we dat de Vlechtwerkers bij een deel van de gezinnen de vertrouwensband weer moet opbouwen;
- Op basis van de Friese gedragslijn betalen we zorgaanbieders door, ook als er geen zorg wordt geleverd. Dit wordt achteraf gedeclareerd bij het Rijk. Risico is dat de vergoeding van het Rijk achteraf onvoldoende is voor alle gemaakte kosten (ook al is in de gedragslijn opgenomen dat we niet meer betalen dan we van het Rijk krijgen);
- De beheersmaatregelen hebben mogelijk een minder groot effect op de uitgaven. Door bovengenoemde gedragslijn is het complexer geworden om te sturen op resultaten. De inzet op preventie en met name de ontwikkeling op scholen ligt nagenoeg stil. Ook de ontwikkelingen om van individuele tot collectieve voorzieningen te komen liggen stil.

Wmo

De corona-crisis heeft de volgende risico's voor de Wmo :

- De verwachting is dat het corona-virus zijn doorwerking heeft op het aantal Wmo-aanvragen en op een intensivering van de ondersteuning bij bestaande Wmo-cliënten. De huidige corona-situatie heeft zijn doorwerking op de Wmo-doelgroep, zowel fysiek als mentaal. We verwachten dat dit tot extra Wmo-aanvragen leidt;
- Regionale en lokale aanbieders worden corona-periode zoveel mogelijk doorbetaald. De kosten hiervan en voor eventuele meerkosten worden achteraf gedeclareerd bij het Rijk. Risico is dat de vergoeding met terugwerkende kracht niet toereikend is voor de gemaakte kosten;
- Het Rijk heeft besloten over de maanden april en mei 2020 geen eigen bijdrage te innen bij inwoners die gebruik maken van ondersteuning vanuit de Wmo. Over de maanden daarna is op het moment van dit schrijven nog geen duidelijkheid. Het effect van het tijdelijk niet innen van de eigen bijdrage is dat de inkomsten hiervan gedurende deze periode wegvallen. De VNG is met het Ministerie van VWS in gesprek over de compensatie van de gederfde inkomsten, hierover is op het moment van dit schrijven nog geen duidelijkheid.
- Omdat er geen huisbezoeken afgelegd worden is adequate indicatiestelling lastig. Dat geldt bijvoorbeeld voor hulpmiddelen (vaardigheden zijn van veraf lastig in te schatten) en dagbesteding (dat is soms gesloten of wordt op een andere manier ingevuld);
- Op het gebied van Wmo beschermd wonen kan de aangepaste werkwijze van het Regionaal Expertise Team van SDF, waarbij bij onvoldoende informatie de indicatie voor maximaal 3 maanden ambtshalve verlengd kan worden, leiden tot een stagnatie van het terugdringen van het regionale tekort BW.

Regiodeal

Bij de actuele ontwikkelingen op hoofdlijnen is de Regiodeal benoemd. Daar is aangegeven dat de noodzakelijke kosten in 2020, die we gaan maken om de Regiodeal verder te begeleiden en uit te werken worden opgenomen in programma 6. De keuze om de plankosten voor de (integrale en daarmee programma-overstijgende) Regiodeal onder te brengen in programma 6 komt vooral doordat het project Bestemming Wolvega (in programma 6) een langere looptijd heeft dan de andere (Quick Win) projecten binnen de Regiodeal.

Het project Bestemming Wolvega (nauw verbonden met het project Centrum Ontwikkeling Wolvega in programma 3) moet concreet leiden tot;

- Een daling van het aantal bijstands uitkeringen in Wolvega;
- Verbetering van de sociale cohesie, hogere Sociaal Economische Status (SES) score voor Wolvega;
- Versterking van de sociale basis door meer vrijwilligers initiatieven, meer collectieve voorzieningen en meer inwoner initiatieven;
- Meer grip of balans in de budgetten Wmo, jeugd en participatie;
- Vernieuwde samenwerking tussen gemeente en inwoners van Wolvega (zowel sociaal als ruimte);
- Plekken waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten;
- Een invulling van het Verhaal van Wolvega. Wat kenmerkt ons? Waar zijn we trots op?

Exploitatie

+ = voordeel - = nadeel

Voorjaarsnota

Programma 6 Sociaal domein	2020
Lasten	
<u>Beleidsveld Participatie</u>	
Maatwerkdienstverlening 18+	
Hulp bij het huishouden	-407.000
Individuele begeleiding	-1.311.000
Vervoer	-160.000
Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	
Hulpmiddelen incidenteel	-89.000
Hulpmiddelen structureel	-120.000
Grip op WMO	+/- P.M.
<u>Beleidsveld Jeugdzorg</u>	
Grip op Jeugd	+/- P.M.
Plankosten Regiodeal	-60.000
Totaal lasten	-2.147.000
Baten	
<u>Beleidsveld Jeugdzorg</u>	
Geëscaleerde zorg 18-	
Voogdij eenmalige uitkering	271.000
Totaal baten	271.000
Onttrekking reserve investeringsambities Regiodeal	60.000
Totaal programma 6	-1.816.000

Toelichting exploitatie

Beleidsveld Wmo

Hulp bij het huishouden:

In 2019 kwamen we € 407.000 tekort op hulp bij het huishouden. In 2019 hebben meer inwoners een indicatie gekregen voor huishoudelijke hulp. Dit is een landelijke ontwikkeling sinds de invoering van het abonnementstarief. Ook zijn er gemiddeld meer uren toegekend doordat de ondersteuningsbehoefte van inwoners verandert. Door deze ontwikkelingen zijn de uitgaven hoger. Op dit moment is er geen aanleiding te verwachten dat de uitgaven lager zullen worden zonder ingrijpen, wat terug te zien is in de prognose voor 2020. Voorstel is om het budget te verhogen met € 407.000. De corona- situatie zorgt daarnaast naar verwachting ook voor een verhoging van het aantal aanvragen op dit product.

Begeleiding

In 2019 is geen onderscheid gemaakt voor de uitgaven van individuele begeleiding, dagbesteding en kortdurend verblijf. Op dit totale budget hadden we in 2019 een overschrijding van € 2.135.000 op een totale besteding van € 3.266.000. In de toename van het aantal cliënten is echter zichtbaar dat de overschrijding vooral binnen individuele begeleiding veroorzaakt wordt. Sinds 2017 is al een toename van het aantal cliënten zichtbaar, waarvan de verwachting is dat die lijn wordt voortgezet. In de begroting is nu € 770.000 voor dagbesteding opgenomen, voor individuele begeleiding € 1.083.562 en voor kortdurend verblijf € 99.000. Voorstel is voor individuele begeleiding het totaal bestede bedrag van 2019 op te nemen, minus € 770.000 die begroot is voor dagbesteding en € 99.000 wat is opgenomen voor kortdurend verblijf. Dit betekent:

- Individuele begeleiding: € 2.394.838 (verhoging van € 1.311.276)
- Dagbesteding: € 769.718
- Kortdurend verblijf: € 99.314

Op dit moment is er geen aanleiding te verwachten dat dit lager wordt zonder ingrijpen.

Vervoer

Het aantal cliënten van het collectieve Wmo-vervoer is de afgelopen jaren gestegen. In 2019 heeft er een overschrijding plaatsgevonden van € 160.000 op het begrote bedrag van € 200.000. Voorstel is dit bedrag structureel te verhogen naar het bestede bedrag van 2019.

Hulpmiddelen

Voor hulpmiddelen geldt dat we in 2019 € 89.000 hebben overgehouden door leveringsproblemen bij onze leverancier. Dit bedrag van € 89.000 zullen we naar verwachting wel kwijt zijn aan de openstaande aanvragen uit 2019. Daarnaast geldt dat de nieuwe leverancier hogere tarieven rekent, waardoor we naar verwachting in 2020 € 120.000 meer uit zullen geven. Voorstel is het budget structureel te verhogen tot een bedrag van: € 315.686 en voor 2020 éénmalig tot € 404.686, zodat de aanvragen van 2019 hierin meegenomen zijn.

Conclusie

Uiteindelijk komt het erop neer, dat indien er geen maatregelen worden getroffen en daarmee de situatie gelijk blijft aan 2019 de begroting met € 2.087.109 verhoogd moet worden. Zelfs dan is het de vraag of dit voldoende is. Onder andere door de doorwerking van de corona-situatie. De huidige situatie met betrekking tot Wmo is op dit moment niet stabiel en dat bemoeilijkt het om een reëel beeld voor 2020 neer te zetten. De verwachting is in ieder geval niet dat we in 2020 tot minder kosten komen dan in 2019. Samen met uw raad zullen we keuzes moeten maken voor maatregelen op het gebied van de Wmo. We komen met concrete voorstellen via het traject Grip op Wmo. In hoofdlijn ziet dit programma er als volgt uit:

GRIP op Wmo

Soort maatregel	2020	
	kosten	besparing
1: maatregelen gericht op een kostenbewuste uitvoering onder andere		
-inzet inkoopondersteuner	pm	pm
-scholing Vlechtwerkers		
2: beleidsmaatregelen die op de kortere termijn leiden tot het terugdringen van het tekort onder andere		
-nieuw normenkader HH	pm	pm
-hogere tarieven vervoer		
3: maatregelen gericht op transformatie onder andere	pm	pm

-algemene voorzieningen		
-indicatievrije dagbesteding		
Totaal	pm	pm

N.B.: in deze voorjaarsnota wordt slechts een indicatie gegeven van mogelijke besparingen met het programma Grip op Wmo. Realisatie hangt af van besluitvorming inclusief consequenties in het najaar. In de begroting wordt het programma nader uitgewerkt en voorzien van een meerjarenperspectief.

Beleidsveld Jeugd

In de begroting van 2020 wordt een besparing van € 600.000 verwacht als gevolg van de maatregelen 'Grip op Jeugd' zoals deze in de Voorjaarsnota 2019/Kadernota 2020 zijn opgenomen. Wanneer we in 2020 binnen de begroting blijven, realiseren we feitelijk een flinke besparing op de uitgaven aan jeugdhulp ten opzichte van voorgaande jaren. Uitgaande van het effect van de maatregelen in 2019 is de verwachte besparing voor 2020 een haalbaar scenario.

Voordeel geëscaleerde zorg 18- (jeugdbescherming, jeugdreclassering en crisis)

We hebben een eenmalig voordeel van € 271.000 vanuit de compensatieregeling voorgedij.

- In de Voorjaarsnota van 2019 is voor dit taakveld de bijdrage structureel opgehoogd. In 2019 hadden we hier desondanks een tekort door een forse, nadelige afrekening over 2018 voor jeugdbescherming en jeugdreclassering. De afrekening hiervoor over het jaar 2019 is gelijk aan de reeds gemaakte uitgaven. Dit heeft dus geen nadelig effect op het budget van 2020.
- Voor crisiszorg geldt vanaf 1 januari 2020 een nieuw contract met lagere tarieven. Bij gelijkblijvend aantal cliënten in crisiszorg levert dit een besparing op ten opzichte van 2019. Voor dit taakveld verwachten we zodoende iets meer in control te zijn.

Maatwerkdienstverlening 18-

- Lagere tarieven hoogspecialistische jeugdhulp per 1 mei 2020 als gevolg van een nieuw contract. Bij gelijkblijvend aantal cliënten levert dit een besparing op. Onderdeel van het contract is een verdere afbouw van 'bedden' waarbij er een geschikt ambulante alternatief moet zijn. Dit is er nu nog onvoldoende. Sociaal Domein Fryslân (SDF) probeert Rijksmiddelen te krijgen voor het opzetten van alternatieven.

Doorontwikkeling beheersmaatregelen 'Grip op Jeugd' 2020

Ondanks dat we een risico zien in een geringer effect van de beheersmaatregelen door de corona-uitbraak, zien we tegelijkertijd mogelijkheden om de bestaande Grip op Jeugd-maatregelen door te ontwikkelen, dan wel om alternatieve beheersmaatregelen in te zetten.

1. Toegang doorverwijzers

- De verwachting is dat de inzet van de Praktijkondersteuner (POH) Jeugd in 2020 een grotere besparing oplevert dan in 2019 (bruto € 93.000), omdat zij in 2019 een deel van het jaar actief was. Op basis van de inhoudelijke evaluatie die wordt uitgevoerd willen we de inzet van de POH-Jeugd in 2020 verder doorontwikkelen met mogelijk verdere kostenbeheersing als gevolg.
- Een alternatieve beheersmaatregel is om afspraken te maken met Gecertificeerde Instellingen (GI's) voor de doorverwijzingen die zij naar jeugdhulp doen. In OWO-verband wordt hier op ingezet.

2. Toegang GBT/Meer controle

- In 2019 hebben de inkoopondersteuners een besparing opgeleverd van ruim € 285.000. Bij doorrekening naar geheel 2020 dan leveren de inkoopondersteuners dit jaar naar verwachting een significant hogere besparing. Risico hierbij is de verminderde sturingsmogelijkheden als gevolg van de corona-crisis zoals eerder aangegeven.

- De beheersmaatregelen in de gebiedsteams kunnen verder worden ontwikkeld. Bijvoorbeeld: meer eenduidigheid (door middel van kaders of richtlijnen) bij doorverwijzingen naar specialistische jeugdhulp. Ook is een mogelijkheid om het onderscheid tussen specialistische jeugdhulp en de hulp van de gebiedsteams (nog) scherper te krijgen. Dit heeft tot doel om te voorkomen dat er wordt doorverwezen, terwijl hulp door het gebiedsteam of andere 'voorliggende' (en goedkopere) voorzieningen ook mogelijk was geweest.
- Tot slot zijn er mogelijkheden om via het gebiedsteam meer 'grip' te krijgen op geëscaleerde zorg, door in sommige gevallen meer oog te hebben of te houden voor de veiligheid in het gezin en eventueel beginnende criminaliteit onder jongeren.

3. Nieuwe contracten en afspraken met aanbieders

- Zie de eerdergenoemde nieuwe contracten voor crisiszorg en hoogspecialistische jeugdhulp. Naast tarieven wordt ook meer in algemene zin gekeken hoe de afspraken (of contracten) meer kunnen functioneren zoals bedoeld is. Begin dit jaar heeft de Taskforce Jeugd hierover adviezen uitgebracht. De komende periode zullen deze, en andere adviezen, worden geïmplementeerd.

4. Toegezegde lobby naar Den Haag

- In navolging van deze toezegging zijn brandbrieven naar het Rijk gestuurd over de financiën in het sociaal domein. Zie hiervoor ook de memo financiën sociaal domein raadsvergadering 16 april 2020.

5. Terugvordering als gevolg van 'conversie-problemen'

- In 2018 bleek dat de hulp aan bestaande cliënten (cliënten die in 2017 en 2018 zorg kregen) in sommige gevallen twee keer door de aanbieders is gedeclareerd. Op dit moment worden de dubbele declaraties, als gevolg van deze 'conversie' problematiek, door de Friese gemeenten bij aanbieders teruggevorderd. Dit loopt nog en het is onduidelijk wat er daadwerkelijk geïnd wordt en welke verdeelsleutel tussen de Friese gemeenten wordt toegepast. In de begroting 2021 komen we hierop terug.

Regiodeal

Voor het begeleiden en uitwerken van de Regiodeal worden plankosten gemaakt. In 2020 verwachten we € 110.000 aan kosten te maken. Hiervan is € 100.000 (50% uit bestaand budget) bedoeld voor de planvorming van het project Bestemming Wolvega en € 10.000 voor de overall programmabegeleiding Regiodeal. Het deel dat niet uit bestaande budgetten kan worden gedekt, bedraagt € 60.000 en onttrekken we uit de reserve investeringsambities.

Programma 7 | Volksgezondheid en Milieu

Programma 7 | Volksgezondheid en Milieu

Portefeuillehouder(s)	Zonderland en Rijkers
Organisatie	Ruimte, Sociaal domein, Publiekscentrum, Dienstverlening, Bestuur en Organisatie (DBO)

Taakvelden

- Riolering
- Volksgezondheid
- Milieubeheer
- Afval
- Begraafplaatsen en crematoria

Actuele ontwikkelingen en trends

Klimaat en Duurzaamheid

De komende jaren ligt er een grote opgave om onze gemeente duurzaam te maken. Wij moeten klimaat-robust worden. In 2021 moet de gemeentelijke visie Warmtetransitie klaar zijn. Hierin staat welk dorp of welke wijk wanneer van het aardgas afgaat. Voor de eerste dorpen/wijken wordt een warmteplan gemaakt. Dat plan geeft aan hoe de eerste woningen en andere gebouwen in het dorp of wijk van het aardgas afgaan. Het besparen van energie moet worden aangemoedigd. Wij werken samen met o.a. de andere Friese overheden en de Friese Energie Alliantie aan de Regionale Energie Strategie Fryslân (RES-Fryslân). Medio 2021 wordt samen het eerste bod gedaan (RES-Fryslân 1.0). Daarin wordt duidelijk waar in de eerste periode tot 2030 de duurzame elektriciteit en warmte tot 2030 vandaan gaat komen. De uitvoering van de RES-Fryslân vraagt onder meer om de ruimtelijke inpassing daarvan. Ook ons verkeer en vervoer wordt duurzaam. Wij willen in onze gemeente een economie die op termijn volledig circulair is.

Het uitvoeren van deze grote opgave raakt iedereen en vergt voor een lange tijd een grote inzet. Op veel onderdelen voert de gemeente regie. Wij willen samen met onze inwoners, ondernemers en uw raad deze opgave uitvoeren. Eerst moeten wij vanuit de landelijke opgave verder werken aan het maken van de (lange termijn) plannen hiervoor. Gelijktijdig blijven wij alvast de mooie initiatieven vanuit onze dorpen ondersteunen.

De eerste contouren van de financiering van de planfase worden zichtbaar. Echter voor de daarop volgende uitvoering is voor een lange tijd veel geld nodig. De komende jaren wordt het voor alle betrokkenen een grote uitdaging om dat geld beschikbaar te krijgen en daadwerkelijk tot een gestage uitvoering te komen. Voor ons is het daarbij in ieder geval belangrijk dat -duurzaam- voor iedereen haalbaar en betaalbaar moet zijn.

In onze Beleidsbrief Klimaat & Duurzaamheid (april 2020) en de bijbehorende Strategische Planning geven wij u een doorkijk wat er allemaal op onze gemeente afkomt. Wij doen dat vanuit de u bekende pijlers Energietransitie, Circulaire Economie, Klimaat-robust en Communicatie & Samenwerken. Het is een eerste beeld. Van daaruit doen wij uw raad daar waar nodig (financiële) vervolgvorstellen. Wij doen dat separaat dan wel bij de normale P&C-cyclus.

De afgelopen periode hebben we ingezet op het 'kwartier maken'. De contouren van de opgave worden zichtbaar. De opgave is groot en de uitvoering vraagt voor een lange tijd om veel structurele inzet. Aangezien de functie van kwartiermaker Klimaat en Duurzaamheid eindigt en het essentieel is dat in ieder geval voor nu de continuïteit geborgd is, doen wij u het voorstel om structureel personeelsbudget beschikbaar te stellen voor de coördinatie en sturing van de duurzaamheidsagenda.

Subsidie duurzaamheid (Milieubeheer)

Van het rijk is een subsidie van € 90.000 in het kader van de Regeling Reductie Energiegebruik (RRE-subsidie) ontvangen. De subsidie is verleend voor twee maatregelen. Allereerst worden onder onze inwoners energiecoaches opgeleid. Deze energiecoaches gaan elk 15 woningeigenaren bezoeken. Doel is om het energieverbruik bij deze woningen naar beneden te brengen. Ten tweede voorziet de verleende subsidie in het kunnen organiseren van informatiebijeenkomsten en doe-het-zelf workshops.

Het Ministerie heeft laten weten dat als gevolg de Corona-maatregelen de Regeling wordt verlengd tot en met 31 maart 2021 (in plaats van 31 december 2020). Ook de uitvoering mag licht worden gewijzigd. Zolang het maar bijdraagt aan het verstrekken van informatie aan particuliere woningeigenaren of het reduceren van energiegebruik bij particuliere woningen.

Gemeentelijk RioleringsPlan

Voor de periode 2021-2024 wordt een nieuw Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) opgesteld. In dit nieuwe GRP wordt aangegeven hoe de gemeente invulling geeft aan de wettelijke zorgplichten afval-, hemel- en grondwater. Daarnaast wordt aangegeven welke ambitie de gemeente heeft om bij te dragen aan gemeenschappelijke doelen zoals klimaatadaptatie, duurzaamheid en een gezonde leefomgeving. Het nieuwe GRP wordt in het derde kwartaal van 2020 ter besluitvorming voorgelegd aan de raad

Gemeentelijk AfvalstoffenbeleidsPlan

Voor het taakveld Afval hebben wij in relatie tot de ambities Om de VANG (Van Afval Naar Grondstof) doelstellingen te realiseren besloten tot het opstellen van een afvalstoffenbeleidsplan. Doel van dit plan is om inzicht te krijgen op de totale kolom van huishoudelijk afval waarbij afval onderdeel is van duurzaamheid/circulariteit. Dit beleidsplan moet een beschrijving van de huidige situatie binnen dit taakveld en de relevante wetgeving, het verkrijgen van inzicht in ontwikkelingen en trends binnen de afvalketen opleveren. Hierbij gaat het om de hele afvalketen, van het voorkómen van afval tot aan bron- en nascheiding. Dit moet leiden tot een overzicht van mogelijkheden welke toepasbaar zijn voor de gemeente om het afvalgedrag en de hoeveelheid huishoudelijk afval te beïnvloeden. Daarnaast kijken we ook of er op basis van dit rapport quick wins behaald kunnen worden. Op basis daarvan kunnen beleidsmatig keuzes worden gemaakt om de VANG doelstellingen te realiseren. Wij verwachten dat dit beleidsplan u in het eerste kwartaal 2021 ter besluitvorming kan worden voorgelegd.

Zoals bekend is er ten aanzien van de afvalstoffenheffing geen sprake van 100 % kostendekkendheid. Dit betekent dat een tekort op de exploitatie wordt opgevangen door de Reserve Afvalstoffenheffing. Dit is echter geen langdurig houdbare situatie. Voor 2020 is daarom besloten een verhoging van de tarieven (doorbelasting verbrandingstarieven en een verhoging gelijk aan de Consumenten Prijs Index (CPI) door te voeren. Wij verwachten dat voor de komende jaren ook een verhoging van de tarieven nodig zal zijn. Wij komen hier bij de begroting 2021 op terug.

'Plan eikenprocessierups 2020'

Er is een 'Plan eikenprocessierups 2020' gemaakt voor de natuurlijke preventieve en curatieve bestrijding van de eikenprocessierups

Natuurlijke preventieve bestrijding

Van de ruim 18.000 gemeentelijke eiken worden er ruim 4.500 uit voorzorg behandeld met nematoden (minuscule wormpjes). De nematoden infecteren de jonge rups, waardoor die sterft. Deze natuurlijke manier van bestrijden gebeurt op plaatsen waar veel mensen wandelen, fietsen, sporten en wonen. Door het jaar heen meten we hoeveel vlinders (van de eikenprocessierups) er in de gemeente zijn. Ook doen we gezamenlijk met twee buurgemeenten Steenwijkerland en Westerveld en drie Provincies Overijssel, Drenthe en Friesland veldproeven om nieuwe natuurlijke (en goedkopere) bestrijdingsmethodes te testen in het projectgebied van de drie gemeenten.

Daarnaast worden samen met inwoners projecten uitgevoerd om de biodiversiteit (bestrijding door natuurlijke vijanden) te vergroten.

Curatieve bestrijding

Naast de natuurlijke preventieve bestrijding worden zoveel mogelijk nesten weggezogen langs (veel gebruikte) openbare wegen.

Voor de uitvoering van het totale plan is een extra budget van € 90.000 in de voorjaarsnota meegenomen.

Exploitatie

+ = voordeel - = nadeel

Voorjaarsnota

Programma 7 Volksgezondheid en Milieu		2020
Lasten		
<u>Taakveld</u>		
Volksgezondheid		
<i>Bestrijding eikenprocessierups</i>		-90.000
<i>Kansrijke start</i>		-13.000
Milieubeheer		
<i>subsidie duurzaamheid</i>		-90.000
Totaal lasten		-193.000
Baten		
<u>Taakveld</u>		
Volksgezondheid		
<i>Kansrijke start</i>		13.000
Milieubeheer		
<i>subsidie duurzaamheid</i>		90.000
Totaal baten		103.000
Totaal programma 7 excl. Afval en Riolerings		-90.000

Toelichting exploitatie

Volksgezondheid

Kansrijke Start

In november 2019 heeft de gemeente zich aangemeld voor de tweede tranche van het landelijke stimuleringsprogramma Kansrijke Start. Deze aanvraag is toegekend. Dit programma, dat zich richt op een goede levensstart voor alle kinderen, ligt in lijn met de programma's GIDS (Gezond In De Stad) en JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht). Aan Kansrijke Start zijn extra gelden verbonden voor GIDS-gemeenten. Voor Weststellingwerf is dat 13.000 euro per jaar voor een periode van 3 jaar. Het budget voor GIDS/JOGG is daarom verhoogd met dit bedrag voor 2020, 2021 en 2022.

Eikenprocessierups

Er is een 'Plan eikenprocessierups 2020' gemaakt voor de natuurlijke preventieve en curatieve bestrijding van de eikenprocessierups. Het doel van dit plan is de overlast die de eikenprocessierups geeft voor mens en dier kleiner te maken en onder controle te houden. De gemeente is als boomeigenaar verplicht om dit te doen. Voor de uitvoering van het totale plan is een extra budget van € 90.000 in deze voorjaarsnota opgenomen.

Milieubeheer

Subsidie duurzaamheid; we ontvangen € 90.000 RRE-subsidie zoals toegelicht onder het kopje Actuele ontwikkelingen en trends.

Programma 8 | Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing

Programma 8 | Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing

Portefeuillehouder(s)	Jongebloed en Zonderland
Organisatie	Ruimte

Taakvelden

- Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)
- Ruimtelijke ordening
- Wonen en bouwen
- Beheer overige gebouwen en gronden

Actuele ontwikkelingen en trends

Omgevingswet

De invoering van de Omgevingswet is uitgesteld tot nader moment. Van afstel is nadrukkelijk geen sprake. Wij gaan verder met het proces om ons voor te bereiden op de invoering van de Omgevingswet. Waar dat mogelijk is doen wij dit binnen de OWO samenwerking .

Wet Kwaliteitsborging

De invoering van deze Wet is gekoppeld aan de Omgevingswet en dus ook uitgesteld. Wij blijven ons voorbereiden op de invoering van deze Wet. De Wet houdt in dat bepaalde onderdelen van de huidige bouwtoets worden gedaan door erkende partijen. De verwachting is dat de gemeentelijke tijdsbesteding in de afhandeling van omgevingsvergunning aanvragen zal teruglopen. Daar staat tegenover dat er meer toezicht tijdens en achteraf moet plaatsvinden. Als er daadwerkelijk in totaliteit minder tijd wordt besteed aan de afhandeling van omgevingsvergunning aanvragen zal er een aanpassing van de bouwleges moeten worden doorgevoerd.

Hûs en Hiem

Het uitstel van de Omgevingswet betekent ook dat de huidige werkwijze van Hûs en Hiem en de structuur van de gemeenschappelijke regeling ongewijzigd blijft.

De deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling werken in de samenwerking van de VFG verder aan een nieuwe vorm voor de ruimtelijke kwaliteitstoets van ontwikkelingen.

FUMO

De FUMO blijft in beweging. Vanuit de wetgeving komen er meer basistaken voor de FUMO. Het stellen van kwaliteitseisen voor de uitvoering van de VTH (vergunningverlening, toezicht en handhaving) taken betekent dat ook de FUMO de kwaliteit moet opschroeven. Dit zal op termijn betekenen dat de gemeentelijke bijdrage aan de FUMO moet worden bijgesteld.

Kwaliteitseisen uitvoering VTH taken

In de raadsvergadering van 2 december 2019 is de Verordening Kwaliteit Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Omgevingsrecht gemeente Weststellingwerf vastgesteld. Deze Verordening is gebaseerd op voor heel Friesland opgestelde kwaliteitscriteria. De volgende fase waarin wordt onderzocht in hoeverre wij als gemeente of in de samenwerking met Ooststellingwerf en Opsterland kunnen voldoen aan de kwaliteitscriteria loopt nu. Dit resulteert in een verbeterplan dat naar verwachting in juni gereed zal zijn. In dat verbeterplan worden ook de financiële gevolgen in beeld gebracht.

Lindewijk, deelgebied 2

In de raadsvergadering van 8 juli 2019 is besloten de grondexploitatie Lindewijk, deelgebied 2 voort te zetten. Het opstellen van de stedenbouwkundige uitgangspunten is in volle gang. Ook de verschillende noodzakelijke onderzoeken zijn in uitvoering. Een onderzoek naar woningbehoefte, zowel kwantitatief en kwalitatief, voor de gemeente als geheel en specifiek De Lindewijk is eveneens in uitvoering. Het gesprek daarover met uw raad moet nog plaatsvinden. Inmiddels zijn wij ook gestart met het vragen van offertes voor het opstellen van het bestemmingsplan. Wij streven nog naar een vaststelling van het bestemmingsplan in 2020 maar de beperkingen voor participatie als gevolg van het coronavirus kunnen vertragend werken.

Omgevingsvergunningen

De aanstaande inwerkingtreding van de Omgevingswet, Wet kwaliteitsborging, de vastgestelde kwaliteitscriteria VTH en de uitbreiding van taken voor de FUMO geven aanleiding om te onderzoeken hoe de toekomstige vergunningverlening vorm zal krijgen. In dit onderzoek zal ook worden betrokken of een aanpassing van de leges en/of de legesverordening aan de orde is.

Rottige Meente samen met Driewegsluis onderdeel van Regiodeal project Zuidelijke Poort

Voor de jaren 2020-2022 is er in totaliteit € 458.000 beschikbaar voor de uitvoering van de gebiedsopgave Rottige Meente. Parallel hieraan loopt de planontwikkeling voor het gebied Driewegsluis, de visie poorten en entrées en de Regiodeal aanvraag (onderdeel Zuidelijke Poort). Dit jaar zullen er voor deze totaal-ontwikkeling plannen worden uitgewerkt.

Exploitatie

+ = voordeel - = nadeel

Voorjaarsnota

Programma 8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke vernieuwing		2020
Lasten		
<u>Taakveld</u>		
Beheer overige gebouwen en gronden		
Sloop Pieterslaan 85a en Hoofdweg 17a		-40.000
Totaal lasten		-40.000
Totaal programma 8		-40.000

Toelichting exploitatie

Beheer overige gebouwen en gronden

Sloop Pieterslaan 85a en Hoofdweg 17a Wolvega

De locaties Pieterslaan 85a (voormalig Caparis terrein) en Hoofdweg 17a te Wolvega zijn niet functionele panden. De opstallen dienen geen beleidsdoel meer en zijn in verouderde staat. Om verpaupering en ongewenste activiteiten te voorkomen worden de opstallen gesloopt. De kosten voor het slopen van deze twee locaties samen zijn € 40.000.

Overzicht Algemene dekkingsmiddelen

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Portefeuillehouder(s)	Jongebloed
Organisatie	Dienstverlening, Bestuur en Organisatie

Taakvelden

- OZB woningen
- OZB niet-woningen
- Belastingen overig
- Economische promotie
- Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds
- Treasury

Mutaties algemene dekkingsmiddelen

+ = voordeel - = nadeel

Voorjaarsnota

Overzicht algemene dekkingsmiddelen		2020
Lasten		
<u>Taakveld</u>		
Treasury		
Onderuitputting kapitaallasten		144.000
Totaal lasten		144.000
Baten		
Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds		
Extra uitkering voor lokaal sportakkoord		20.000
Totaal baten		20.000
Totaal Overzicht algemene dekkingsmiddelen		164.000

Toelichting mutaties algemene dekkingsmiddelen

Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds

Extra uitkering voor lokaal sportakkoord

Zie programma 5 voor toelichting.

Treasury

Onderuitputting kapitaallasten

Volgens ons financieel beleid beginnen we met het afschrijven op een kapitaalgoed in het begrotingsjaar dat volgt op het jaar waarin het actief gereed komt. Wegens vertraging in de uitvoering van de investeringen gepland in 2019, wordt er minder afgeschreven dan gedacht bij de meerjarenbegroting 2020. Dit geeft voor 2020 in de verschillende programma's een incidenteel voordeel van € 144.000.

Overzicht kosten overhead

Algemene ontwikkelingen en trends

Huisvesting

Momenteel wordt een bouwkundige inspectie uitgevoerd voor het gemeentehuis en de gemeentewerf. De uitkomsten van deze inspecties verwerken wij financieel in de begroting 2021.

Mutaties overhead

+ = voordeel - = nadeel

Voorjaarsnota

Overzicht Overhead		2020
Lasten		
<u>Taakveld</u>		
Overhead*		
Lagere personele kosten OWO B&R		50.000
Wegwerken achterstanden DIV **		-150.000
Privacywetgeving (Privacy officer)		-16.000
Totaal lasten		-116.000
Baten		
<u>Taakveld</u>		
Overhead*		
Wegwerken achterstanden DIV, terug van OWO		100.000
Totaal baten		100.000
Totaal Overzicht Overhead		-16.000

* De kosten die wij maken voor OWO onderdelen leiden ook weer tot een inkomst als gevolg van de vergoeding die wij van onze college-gemeenten ontvangen.

Toelichting mutaties overhead

OWO team B&R (Beheer & Registratie)

In 2019 is melding gemaakt van een mogelijke besparing op de personele lasten van het team backoffice Sociaal domein (gevestigd in Ooststellingwerf). De werkzaamheden gebeuren efficiënter, mede door digitalisering. Hierdoor is het mogelijk om formatie in te leveren per 1 januari 2020, een besparing van € 150.000. De huidige vacature ruimte zal niet ingevuld worden. Onze bijdrage aan Ooststellingwerf kan daardoor met € 50.000 worden verlaagd.

OWO team BV (Bedrijfsvoering)

Voor 2020 zijn er extra werkzaamheden voor het team OWO-DIV. De opgave van de digitale transitie, het wegwerken van archiefachterstanden en het uitvoeren van kwaliteitscontroles op de oude Document Management Systemen (DMS'en) en de nieuwe zaaksystemen en DMS'en wordt voor de maanden januari tot en met september mogelijk gemaakt door de inhuur van extra personeel. Hiermee zijn de werkzaamheden nog niet klaar. Ook voor de maanden oktober tot en met december 2020 is inhuur noodzakelijk en de kosten hiervoor bedragen € 150.000. Hiervan wordt 2/3 betaald door Ooststellingwerf en Opsterland.

Privacywetgeving

Wij hebben besloten de wettelijk verplichte functie Privacy Officer vanaf 2021 structureel op te nemen in de personeelsstaat en dus in de raming van de personele kosten. Over de periode 1 augustus t/m 31 december 2020 zijn de personele kosten als incidentele post opgenomen in deze Voorjaarsnota. Het overleg in OWO-verband over de samenwerking op dit terrein loopt nog. De inzet van onze gemeente is om de privacy functies in OWO-verband te organiseren. Optioneel is om de functies en taken Interne Controle daar ook bij te betrekken.

Budgettair neutrale wijzigingen

Budgettair neutrale wijzigingen

	Mutaties budgettair neutraal over programma's heen	Baten	Lasten
Programma 2	Overdracht Lindewijk speeltoestellen		-4.200
Programma 4	Overdracht Lindewijk speeltoestellen	4.200	
Programma 6	Personen met verward gedrag		28.000
Programma 7	Personen met verward gedrag		-28.000
Totaal budgettair neutrale wijzigingen		0	0

+ = voordeel - = nadeel

Toelichting budgettair neutrale wijzigingen

Overdracht Lindewijk

Het woonrijpe deel van de Lindewijk is overgedragen aan de algemene dienst. In programma 2 is voorzien in voldoende budget om dit nieuwe deel van Wolvega in beheer te nemen. Een deel van het beschikbare budget (€ 4.200) moet worden overgeheveld naar programma 4, voor het onderhouden van de speeltoestellen.

Wmo geescaleerde zorg 18 +

Voorstel is het budget voor de Aanpak Personen met verward gedrag dat in programma 7 staat, Openbare gezondheidszorg, onder te brengen bij programma 6, Wmo geescaleerde zorg 18+. Dit betreft een verschuiving van € 28.000.